

L'activitat didàctica en el cicle 0-3

2013/2014

Codi: 102009

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Xavier Gimeno Soria

Correu electrònic: Xavier.Gimeno@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És imprescindible, per fer un bon aprofitament de l'assignatura:

- Identificar els recursos espai-temporals i materials.
- Identificar la coherència que els recursos tenen amb els diferents contextos i en relació als plantejaments institucionals del centre educatiu.
- Identificar la reflexió sobre la pràctica docent i la millora de les habilitats i les competències docents.
- Tenir relació formativa amb el cicle 0-3.
- Tenir competències per al treball en equip.
- Tenir aprovades o convalidades les següents assignatures: Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents i Practicum II.

És aconsellable:

- Llegir articles de revistes especialitzades en educació infantil i relacionats amb la temàtica d'aquesta assignatura.
- Llegir capítols de llibres que figuren en la bibliografia bàsica recomanada.

Objectius

L'assignatura està orientada a:

- Comprendre que les necessitats dels infants i la vida quotidiana d'aquests és l'eix de partida per a la intervenció educativa, sobretot en el cicle 0-3.
- Flexibilitzar l'organització dels espais, dels temps, dels materials i del personal per adaptar-los a les necessitats dels infants.
- Diversificar i naturalitzar les activitats d'ensenyament/aprenentatge enteses com a estratègies per promoure el desenvolupament harmònic.
- Utilitzar eines i recursos per a aconseguir aprenentatges de diferents naturaleses: psicomotrius, intel·lectuals, socio-afectius, etc.
- Utilitzar estratègies didàctiques de treball individual i en grup d'infants.
- Dissenyar estratègies de coordinació i col·laboració amb les famílies i amb la comunitat.
- Convertir l'escola bressol en un nòdul de la xarxa que educa els infants dins una comunitat concreta.

Competències

Educació Infantil

- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Atendre les necessitats dels nens i les nenes i transmetre seguretat, tranquil·litat i afecte.
- Comprendre que la dinàmica diària en Educació Infantil és canviant en funció de cada nen i nena, grup i situació i saber ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.
- Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada nen i nena, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball en l'aula i en l'espai de joc, identificant les peculiaritats del període 0-3 i del període 3-6.
- Valorar la importància de l'estabilitat i la regularitat en l'entorn escolar, els horaris i els estats d'ànim del professorat com a factors que contribueixen al progrés harmònic i integral dels nens i les nenes.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar de manera crítica les estratègies de pràctica reflexiva en el treball a l'aula per a la millora diària i per al desenvolupament professional individual i col·lectiu.
2. Dissenyar (en grup) i portar a terme (de manera individual), una seqüència d'actuacions específiques per a la intervenció educativa inclusiva, utilitzant la vida quotidiana com eix de proposta, en un dels diferents nivells del cicle 0-3 o en un programa d'atenció a la primera infància i a les famílies.
3. Identificar quines són les necessitats de determinats infants de 0-3 anys en l'entorn familiar a través d'eines i estratègies variades de recollida, anàlisi i valoració de la informació obtinguda; i com es dona resposta des de l'atenció a la primera infància, a partir de l'anàlisi de materials, espais, horaris, activitats, actitud de l'educador, etc.

Continguts

1. La vida quotidiana com a element estructurant de l'Educació Infantil.
2. Les necessitats dels nens i les nenes com a eix per a la intervenció educativa.
3. Els components de la vida quotidiana al centre i a l'aula d'Educació Infantil.
4. La intervenció educativa específica en el cicle de 0-3 de l'Educació Infantil.
5. La coordinació amb les famílies.
6. La planificació en equip de l'acció docent: eines i estratègies.
7. La intervenció en equip dins i fora del centre educatiu.

Metodologia

Aquesta assignatura té una càrrega horària per l'estudiant de 150 hores repartides en: 75 de treball autònom, 30 hores de treball supervisat i d'avaluació i 45 hores de classes presencials distribuïdes tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

El protagonista en el procés d'ensenyament i aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa que s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en gran grup	15	0,6	
Seminari de lectura	5	0,2	
Taller d'aprenentatge	25	1	
Tipus: Supervisades			
Auto-avaluació, co-avaluació, hetero-avaluació	15	0,6	
Treball supervisat a l'aula i en tutoria	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Treball autònom individual i grupal	75	3	

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el semestre acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant que no assisteixi al 80%, com a mínim, de les sessions dirigides i a totes les sessions d'avaluació no podrà ser avaluat amb els instruments que a continuació es descriuen. Es considerarà no presentat.

Per poder superar l'assignatura s'han de presentar totes i cadascuna de les evidències de la carpeta d'aprenentatge que es proposa i s'han de realitzar les activitats d'autoavaluació, d'avaluació entre iguals i d'avaluació pel professorat.

Els estudiants que ho desitgin podran realitzar tasques voluntàries que complementin la seva carpeta d'aprenentatge. Aquestes tasques i les seves evidències no poden substituir cap de les evidències descrites en el quadre anterior.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi de tot tipus de documents	15%	0	0	1
Anàlisi individual d'una seqüència didàctica enregistrada en un entorn d'intervenció amb infants de 0 a 3 anys	25%	0	0	1, 2, 3
Avaluació diagnòstica	5%	0	0	1, 3
Diari d'aula	15%	0	0	1, 2, 3
Productes parcials de la seqüència del treball de taller	15%	0	0	1, 3
Proposta grupal de seqüència d'actuacions específiques per a la intervenció educativa inclusiva, utilitzant la vida quotidiana com eix de proposta	25%	0	0	1, 2, 3

Bibliografia

- Amorós, E.; Hortal, A. (2013). 44 experiències 0-3. Bracelona: Graó.
- Ander-Egg, E.; Aguilar, M. J. (2001). El trabajo en equipo. México D.F.: Progreso.
- Bassedas, E.; Huguet, T.; Solé, I. (2007). Aprendre i ensenyar a l'educació infantil. Barcelona: Graó.
- Borghi, B. Q. (2005). Los talleres en educación infantil: espacios de crecimiento. Barcelona: Graó.
- Díez Navarro, M.C. (2013). 10 ideas clave. La Educación Infantil. Barcelona: Graó.
- Elliott, J. (2000). El cambio educativo desde la investigación-acción. Madrid: Morata.
- Gather, M.; Maulini, O. (2010). La organización del trabajo escolar. Barcelona: Graó.
- Goldschmied, E.; Jackson, S. (2007). La educación infantil de 0 a 3 años. Madrid: Morata.
- Kemmis, S.; MacTaggart, R. (1988). Cómo planificar la investigación-acción. Barcelona: Alertes.
- Lleixa, T. (2005). La educación infantil 0-6 años. Barcelona: Paidotribo.
- López, F. (2007). La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades. Barcelona: Graó.
- Malaguzzi, L. (2005). Els cent llenguatges dels infants. Los cien lenguajes de la infancia. Barcelona: Rosa Sensat.
- Morrison, G. S. (2005). Educación infantil. Madrid: Pearson educación.
- Quinto Borghi, B. (2013). Educar en el 0-3. La práctica reflexiva en los nidi d'infanzia. Barcelona: Graó.
- Rovira, B. (2004). Maternitats. Barcelona: Graó.
- Somé, S. (2011). Recibiendo al Espíritu. Rituales africanos de bienvenida para la vida. México: Grupo CUDEC.
- Zabalza, M. A. (2006). Didáctica de la educación infantil. Madrid: Narcea.

Web's d'interés:

Associació de Mestres Rosa Sensat <http://www.rosasensat.org>

Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya <http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>

El Safareig <http://www.xtec.es/~ccols/>

Infància - Educar de 0 a 6 anys <http://www.revistainfancia.org/catal/llibres/novetats.htm>

Iperbole. Scuole d'infanzia <http://www.comune.bologna.it/istruzione/scuoleinfanzia/index.php>

Publicacions Editorial Graó <http://www.grao.com/>

Web de Mari Carmen Díez Navarro <http://www.carmendiez.com/>

Web de Philippe Perrenoud <http://www.unige.ch/fapse/SSE/teachers/perrenoud/php.html>

XTEC <http://www.xtec.es/>